

Memòria de les activitats de la Societat Catalana de Geografia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans), corresponent al curs 1990-1991, «El Curs del Primer Congrés»

Assemblea General Ordinària

El 20 de juny de 1990, se celebrà l'Assemblea General Ordinària corresponent al curs 1989-1990. En començar l'acte, el president de la Societat, senyor Lluís Casassas, féu un breu repàs de les activitats del curs que acabava, esbossà les del curs 1990-1991, entre les qual destacà la celebració del Primer Congrés Català de Geografia. En el decurs de l'acte, el secretari, senyor Enric Bertran, llegí l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària i la Memòria d'Activitats del curs 1989-1990; a continuació, el tresorer, senyor Vicenç Biete, informà de l'estat de comptes de l'any 1989 i del pressupost per al 1990. Tots els documents esmentats foren aprovats per l'Assemblea. Seguidament, es procedí a la renovació dels càrrecs de la Junta de Govern; l'elecció es féu a favor de la senyora Maria Dolors Garcia i Ramon, vice-presidenta, i dels senyors Enric Bertran i González, secretari, Joan Tort i Donada i Enric Mendizàbal i Riera, vocals cinquè i sisè, respectivament. Així doncs, la Junta de Govern quedà constituïda de la següent manera:

President:	Lluís Casassas i Simó
Vice-presidenta:	Maria Dolors Garcia i Ramon
Tresorer:	Vicenç Biete i Farré
Secretari:	Enric Bertran i González
Vocal primer:	Joaquim Cabeza i Valls
Vocal segon:	Rosa Ascon i Borràs
Vocal tercer:	Roser Majoral i Moliné
Vocal quart:	Montserrat Cuxart i Tremps
Vocal cinquè:	Joan Tort i Donada
Vocal sisè:	Enric Mendizàbal i Riera

Finalment, l'Assemblea ratificà la gestió de la Junta de Govern durant el curs 1989-1990.

Activitats científiques

1. Conferències i sortides d'estudi

El curs 1990-1991, titulat «*El Curs del Primer Congrés*», començà oficialment el dia 20 d'octubre de 1990, data en què s'efectuà una sortida d'estudi a Sabadell, titulada «Anàlisi d'una transformació urbanística i funcional». Al matí, es realitzà una visita urbana a la ciutat, en especial a la construcció de l'Eix Macià. Seguidament, hi hagué una recepció a càrrec de l'Alcalde de la vila, sr. *Antoni Farrés*, i es visità el departament d'elaboració de cartografia temàtica de l'Ajuntament de Sabadell. Al migdia, els assistents foren obsequiats amb un dinar per part de l'alcaldia d'aquesta ciutat. A la tarda, després d'un recorregut pel nucli antic de Sabadell, hom es traslladà al saló d'actes del Casal Pere Quart, on tingué lloc la sessió acadèmica que inaugurava el curs 1989-1990: el president de la Societat, senyor *Lluís Casassas*, féu un esbós de les activitats del curs, tot remarcant la celebració del Primer Congrés Català de Geografia, presentà el número 23 de la revista «*Treballs de la Societat Catalana de Geografia*» i agrai al consistori de Sabadell l'acollida dispensada a la Societat. A continuació, l'*Equip redactor del Pla* presentà «La revisió del Pla d'Urbanisme de Sabadell».

El dia 14 de desembre de 1990, el senyor *Ricard Pié i Ninot*, arquitecte, director dels Serveis de Planejament i de Gestió de l'Ajuntament de Barcelona, parlà de «Barcelona dintre del sistema de ciutats catalanes».

El dia 20 de febrer de 1991, la senyora *Montserrat Galera i Monegal*, Cap de Secció de la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, tractà de «La imatge de Catalunya a través de la cartografia: segles XVII i XVIII».

El dia 4 de maig de 1991, s'efectuà una sortida d'estudi al Lluçanès. A la Guàrdia de Sagàs, el professor *Lluís Casassas*, parlà dels aspectes físics i històrics que frustraren la consolidació d'una comarca lluçanesa, del desenvolupament urbà i industrial de Prats de Lluçanès i de la transhumància. Des del Santuari de Lurda de Prats, el senyor *Jordi Cortès* féu una explicació de l'evolució recent de les activitats agràries del Lluçanès i parlà de les perspectives de futur de la contrada; i el senyor *Enric Mendizàbal* féu un repàs a la història demogràfica del Lluçanès, tot destacant-ne el procés d'envelliment dels darrers decennis. Els assistents visitaren el monestir de Santa Maria de Lluçà, l'església de Sant Andreu de Llanars i el Museu Municipal, Miquel Soldevila, de Prats de Lluçanès, acompanyats pel seu director, senyor *Josep M. Gost*, i per la senyora *Rosa Bartoló*. Durant el dinar, que es féu a Perafita, i les primeres hores de la tarda, en què es pujà al Santuari dels Munts, hom comptà amb la presència del senyor *Ramon Matavera*, antic alcalde i actual jutge de pau d'aquesta població, amb qui es discutí sobre diversos aspectes relacionats amb l'economia agropecuària lluçanesa i amb els problemes de la gestió territorial.

El dia 12 de juny de 1991, se celebrà la sessió de cloenda del curs 1990-1991. La lliçó científica fou pronunciada pel professor *Oriol Riba i Arderiu*, catedràtic, emèrit de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, que parlà de «Actuació antròpica i dinàmica de les costes».

Les tres conferències esmentades foren pronunciades a l'Institut d'Estudis Catalans.

2. Curssets monogràfics

El mes de novembre de 1990, el professor *Javier Martín Vide*, de la Universitat de Barcelona, dirigí un curs-seminari sobre «Climatologia: Iniciació a l'anàlisi d'imatges de Meteosat». El dia 22, el professor Martín Vide parlà sobre «El satèl·lit Meteosat i el tipus d'imatges»; i el dia 23, s'ocupà del «Funcionament de l'equip de recepció i l'anàlisi d'imatges modèliques».

El mes de gener de 1991, la professora *Josepa Bru i Bistuer*, de la Universitat de Barcelona, dirigí un curs-seminari sobre «El paisatge i la ciutat». El dia 21, la professora Bru s'ocupà del «Desenvolupament urbà i creació del paisatge»; el dia 22, parlà sobre «El metabolisme urbà i els paisatges amagats»; i el dia 23, tractà «El buit urbà: paisatge residual i paisatge construït».

El mes de maig de 1991, el professor *Antonio Gómez Ortiz*, de la Universitat de Barcelona, i el senyor *Agustí Esteban i Borràs*, del Servei de Gestió i Evolució del Paisatge de la Universitat de Barcelona, dirigiren un curset-seminari titulat «El paisatge altimontà mediterrani (II). El Pirineu Oriental». El dia 16, el professor Gómez Ortiz tractà de «L'evolució pleistocena. Les crisis climàtiques»; i, el dia 17, el senyor Esteban, parlà de «L'evolució holocena. L'interès de la Palinologia. Estudis recents».

El primer i el tercer d'aquests cursets-seminaris es realitzaren a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. El segon es féu a l'Institut d'Estudis Catalans.

3. El Primer Congrés Català de Geografia

Entre els dies 11 i 15 de març de 1991, se celebrà el Primer Congrés Català de Geografia. Abans, però, se'n feren diversos actes de presentació a diferents ciutats catalanes: el 8 de febrer a la Seu d'Urgell, l'11 de febrer a Reus, el 16 de febrer a Palafrugell, el 18 de febrer a l'Eixample de Barcelona, l'1 de març a Tortosa. A més, es realitzaren altres actes previs al Congrés: la inauguració d'una «Exposició de Mapes Antics de Catalunya» al Centre Excursionista de Catalunya; una Taula Rodona a la Unió Excursionista de Sabadell sobre «Els espais agrícoles i naturals del rodal de Sabadell. Riquesa i possibilitats de futur»; una conferència a Sabadell a càrrec del senyor Lluís Casassas titulada «Consideracions sobre el geògraf sabadellenc Pau Vila», organitzada per la Fundació Bosch i Cardellach; i les inauguracions de les exposicions «Tres-cents anys de cartògrafs catalans», organitzada per la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i «Fes teu el delta del Llobregat», instal·lada a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans per gentilesa de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

La sessió inaugural del Primer Congrés Català de Geografia se celebrà l'11 de març de 1991 a l'Institut d'Estudis Catalans, sota la presidència del seu Vice-president, senyor Enric Casassas i Simó, i amb l'assistència de l'honorable senyor Joan Gomis i Martí, Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya, de l'il·lustre senyor Josep Maria Panice-lo i Hernández, diputat de la Diputació de Tarragona, i de la senyora Encarna Roca,

vice-rectora de la Universitat de Barcelona. La lliçó científica fou pronunciada pel senyor *Lluís Casassas i Simó*, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i president de la Societat Catalana de Geografia, que parlà de «La continuïtat de la geografia catalana».

El 12 de març de 1991, es realitzà la presentació, a diferents ciutats de Catalunya, dels nou grups temàtics en què s'estructurà el Primer Congrés Català de Geografia: a Manresa, es presentà el primer, amb la conferència del senyor *Joan Vilà i Valentí*, que tractà «El pensament geogràfic». A Girona, es presentà el segon, amb la conferència del senyor *Jordi Borja i Sebastià*, que parlà de «La política i l'ordenament del territori». A Tarragona, es presentà el tercer, amb la conferència del senyor *Vicenç Rosselló i Verger*, que dissertà sobre «El component físic en l'ús de l'espai als Països Catalans». A Vic, es presentà el quart, amb la conferència de la senyora *Anna Maria Cabré i Pla*, que tractà de «Població i poblament». A Sabadell, es presentà el cinquè, amb la conferència del senyor *Bartomeu Barceló i Pons*, que parlà de «L'economia i el territori». A Vilanova i la Geltrú, es presentà el sisè, amb la conferència del senyor *Miquel de Moragas i Spa*, que dissertà sobre «Tecnologia de la comunicació i la creació d'espais: Dels satèl·lits a les televisions locals». A Terrassa, es presentà el setè, amb la conferència del senyor *Juli Esteban i Noguera*, que tractà «El fet metropolità». A Lleida, es presentà el vuitè, amb la conferència del senyor *Josep Maria Carreras i Puigdengolas*, que parlà de «Les relacions de Catalunya amb l'exterior». I, a Cerdanyola del Vallès, es presentà el novè, amb la conferència de la senyora *Pilar Benejam i Arquimbau*, que dissertà sobre «La incorporació del constructivisme a la didàctica de la geografia. Els canvis que comporta».

Les ponències presentades al Primer Congrés Català de Geografia foren organitzades en nou sessions, que es desenvoluparen íntegrament a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Les quatre primeres se celebraren el 13 de març de 1991. La sessió primera, que fou presidida per la sra. Josefina Gómez Mendoza i que comptà amb la presència a la mesa del sr. Joan Vilà i Valentí, correspongué a les ponències llegides pel sr. *Francesc Nadal i Piqué*, que tractà sobre «El pensament geogràfic contemporani a Catalunya fins els anys quaranta», i per la sra. *Maria Dolors Garcia i Ramon*, que parlà de les «Tendències recents del pensament geogràfic a Catalunya». La sessió segona, que fou presidida pel sr. Joan Saia i Morell, correspongué a les ponències presentades pels srs. *Juan-Eugeni Sánchez i Pérez*, que parlà de «La política i l'administració del territori», *Oriol Nello i Colom*, que tractà de «Les teories sobre l'ordenament del territori a Catalunya. Els precedents», *Antoni Tulla i Pujol*, que dissertà sobre «El pensament sobre l'ordenament del territori i la legislació actuals». La sessió tercera, que fou presidida pel sr. Antoni Montserrat i Solé, correspongué a les ponències presentades pels srs. *Josep Oliveras i Samitier*, que tractà «El paper del territori en l'activitat del sector financer a Catalunya: 1970-1990», i *Rafael Giménez i Capdevila*, que parlà de «Les comunicacions i els transports». La sessió quarta, que fou presidida pel sr. Joan Roig i Obiols, correspongué a les ponències presentades pel sr. *Agustín Hernando Rica*, que tractà dels «Fonaments teòrics de la didàctica de la geografia», i per les sres. *Pilar Comes i Solé*, que parlà de «La reforma educativa i la geografia a l'ensenyament obligatori (6 a 16 anys). Precedents i situació actual», i *Rosa Ascon i Borràs* i *Helena Estalella i Boadella*, que s'ocuparen de «La reforma educativa i la geografia a l'ensenyament postobligatori (16 a 18 anys). Realitat i perspectives».

El 14 de març de 1991, se celebraren altres tres sessions, de la cinquena a la setena. La sessió cinquena, que fou presidida pel sr. Lluís Casassas i Simó, en substitució del sr. Marc-Aureli Vila i Comaposada, absent per malaltia, correspongué a les ponències presentades pel sr. *Tomàs Vidal i Bendo*, que s'ocupà de «La urbanització del territori i de la societat a Catalunya», la sra. *Isabel Pujadas i Rubies*, que parlà de «Població i demografia a Catalunya», i el sr. *Enric Mendizàbal i Riera*, que tractà de «Les noves tendències del poblament». La sessió sisena, que fou presidida pel sr. Rafael Pujol i Marigot, correspongué a les ponències presentades per les sres. *Roser Majoral i Moliné*, que parlà de «Variacions i canvis recents de l'agricultura catalana», i *Mireia Belil i Boladeras*, que s'ocupà de «Les transformacions de la indústria catalana després de la crisi», i pel sr. *Francesc López i Palomeque*, que tractà de «Turisme i territori: El model geo-turístic català». La sessió setena, que fou presidida pel sr. Ricard Pié i Ninot, correspongué a les ponències presentades per la sra. *Pilar Riera i Figueras*, que parlà de «Les ciutats i el territori», i els srs. *Josep Serra i Batiste*, que s'ocupà de «La ciutat metropolitana» i *Manuel Ribas i Piera*, que dissertà sobre «La regió metropolitana de Catalunya».

El 15 de març de 1991, se celebraren les dues darreres sessions. La sessió vuitena, que fou presidida pel sr. Salvador Llobet i Reverter, correspongué a les ponències presentades pels srs. *Antonio Gómez Ortiz*, que parlà dels «Fonaments físics en l'ordenament del territori», *Joan Becat*, que dissertà sobre «L'anàlisi ecològica. Els recursos naturals: ús i malgastament», i *Pau Alegre i Nadal*, que s'ocupà de «Les bases de dades i la cartografia». La sessió novena, que fou presidida pel sr. Jordi Borja i Sebastià, correspongué a les ponències presentades pels srs. *Martí Parellada i Sabata*, que parlà de «Catalunya i l'Estat de les Autonomies», i *Josep Roig i Martí*, que tractà de «Catalunya i la construcció d'Europa».

En el decurs del Congrés, es pronunciaren tres conferències extraordinàries: la primera, el 13 de març de 1991, a càrrec del sr. *Nicolás Ortega Cantero*, que tractà de «Reflexiones sobre la geografía española contemporánea»; la segona, el 14 de març de 1991, a càrrec del sr. *Paul Claval*, que dissertà sobre «La Géographie et les Géographes au temps de la chute des murs»; i la tercera, el 15 de març de 1991, a càrrec del sr. *Peter Gould*, que parlà de «Helping Others to be Geographers». Les dues primeres conferències foren pronunciades a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans; la tercera fou pronunciada a l'Auditori del Centre d'Estudis i Recerques Culturals de la Diputació de Barcelona. Abans d'aquesta darrera conferència, es projectà un vídeo del geògraf Josep Iglésies i Fort.

El 15 de març de 1991, a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, es féu l'acte de cloenda del Primer Congrés Català de Geografia, que comptà amb la presidència del sr. *Salvador Llobet i Reverter*, membre fundador i soci honorari de la Societat Catalana de Geografia i antic president de la seva Junta de Govern. El sr. Salvador Llobet i Reverter va obrir l'acte amb unes paraules d'agraïment a la comunitat dels geògrafs i amb uns mots de reconeixement a la tasca organitzativa de la Societat Catalana de Geografia. Tot seguit, el president, sr. *Lluís Casassas i Simó*, agrafà la presència del sr. Salvador Llobet i Reverter i l'assistència i participació de tots els geògrafs que havien pres part en el Primer Congrés Català de Geografia, que havia assolit la xifra de 318 inscrits i 73 comunicacions presentades. A continuació, el secretari, sr. *Enric Bertran i González*, donà lectura a les conclusions del Primer Congrés Català de Geografia. L'acte i el Primer Congrés Català de Geografia foren clausurats pel sr. Salvador Llobet i Reverter.

Amb posterioritat a l'acte de cloenda, es realitzaren d'altres actes, inclosos al programa d'activitats del Primer Congrés Català de Geografia: el 16 de març de 1991, visita guiada organitzada per l'Ajuntament del Prat de Llobregat a diversos llocs del terme per analitzar-ne les transformacions i l'alteració ecològica; el 17 de març de 1991, excursió de coneixement del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt, organitzada per la Unió Excursionista de Sabadell; i el 9 d'abril de 1991, conferència a càrrec del sr. Josep M. Benaül, que parlà sobre «Els factors de localització de la indústria llanera a Sabadell. Segles XVIII i XIX», i posterior col·loqui, organitzat per l'Institut Sallarès i Pla del Gremi de Fabricants de Sabadell.

El primer Congrés Català de Geografia comptà amb un *Consell d'Honor*, presidit pel sr. Jordi Pujol i Soley, president de la Generalitat de Catalunya. En formaren part, a més, el sr. Josep Gomis i Martí, Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya; el sr. Joaquim Molins i Amat, Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya; el sr. Joan Guitart i Agell, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; el sr. Josep M. Bricall i Masip, Rector de la Universitat de Barcelona; el sr. Josep M. Vallès i Casadevall, Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona; el sr. Gabriel Ferratí i Pascual, Rector de la Universitat Politècnica de Catalunya; el sr. Enric Argullol i Murgades, President de la Comissió Gestora de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona; el sr. Manuel Royes i Vila, President de la Diputació de Barcelona; el sr. Joan Pujals i Vallvé, President de la Diputació de Tarragona; el sr. Pasqual Maragall i Mira, Alcalde de Barcelona; i el sr. Emili Giralt i Raventós, President de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'organització del Primer Congrés Català de Geografia anà a càrrec d'un *Comitè Organitzador*, format per tots els membres de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia: el president, sr. Lluís Casassas i Simó; la vice-presidenta, sra. Maria Dolors Garcia i Ramon; el tresorer, sr. Vicenç Biete i Farré; el secretari, sr. Enric Bertran i González; i els vocals, sra. Rosa Ascon i Borràs, sr. Joaquim Cabeza i Valls, sra. Montserrat Cuxart i Tremps, sra. Roser Majoral i Moliné, sr. Enric Mendizàbal i Riera i sr. Joan Tort i Donada, als quals cal afegir el Delegat de l'Institut d'Estudis Catalans, sr. Marc Aureli Vila i Comaposada. Aquest Comitè Organitzador comptà amb la participació dels diversos *coordinadors locals*, que col·laboraren en l'organització i bon funcionament dels actes programats a cadascuna de les nou ciutats on es presentaren els grups temàtics del Congrés: el sr. Josep Oliveras i Samitier, a Manresa; el sr. Joan Nogué i Font, a Girona; el sr. Diego López Bonillo, a Tarragona; la sra. M. Carme Montaner i Garcia, a Vic; la sra. Assumpta Jané i Renau, a Sabadell; la sra. Montserrat Comes i Güell, a Vilanova i la Geltrú; el sr. Xavier Marcet i Gisbert, a Terrassa; els srs. Ramon Morell i Rosell i Joan Vilagrassa i Ibarz, a Lleida; i la sra. Maria Villanueva i Margalef, a Cerdanyola del Vallès.

El Comitè Organitzador comptà, a més, amb el suport d'un *Consell Científic Assessor*, format per representants de bona part de les institucions científiques, acadèmiques o administratives dedicades a la recerca geogràfica a l'àmbit dels Països Catalans. Els components d'aquest Consell Científic Assessor foren: el sr. Modest Batlle i Girona, del Departament d'Infraestructures del Transport i del Territori de la Universitat Politècnica de Catalunya; el sr. Joan Becat, del Centre de Recerques i d'Estudis Catalans de la Universitat de Perpinyà; la sra. Maria de Bolòs i Capdevila, del Servei de Gestió i Evolució del

Paisatge de la Universitat de Barcelona; el sr. Joan Busquets i Grau, del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de la Universitat Politècnica de Catalunya; la sra. Anna M. Cabré i Pla, del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona; el sr. Josep Costa i Mas, del Departament de Geografia Humana de la Universitat d'Alacant; la sra. Lourdes Feixa i Lapedra, de la Direcció General de Planificació i Acció Territorial de la Generalitat de Catalunya; el sr. Jean-Marc Holz, de la Universitat de Perpinyà; el sr. Diego López Bonillo, del Departament de Geografia, Història i Filosofia de Tarragona; el sr. Francesc López i Palomeque, de l'Estudi General de Lleida; el sr. Jaume Massó i Cartagena, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya; el sr. Xavier Mateu i Llevadot, de l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya; el sr. Oriol Nel·lo i Colom, de l'Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona; el sr. Joan Nogué i Font, de l'Estudi General de Girona; el sr. Vicent Ortells i Chabrera, del Departament de Geografia del Col·legi Universitari de Castelló de la Plana; el sr. Tomàs Pou i Viver, de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori; la sra. Isabel Pujadas i Rubies, del Departament de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona; el sr. José Miguel Raso Nadal, del Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona; el sr. Pere Antoni Salvà i Tomàs, del Departament de les Ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears; el sr. Joan Vilà i Valentí, de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona; i la sra. Maria Villanueva i Margalet, del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Finalment, cal agrair la col·laboració de les nombroses institucions públiques i privades que es detallen tot seguit: Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, Ajuntament de Girona, Ajuntament de Lleida, Ajuntament de Manresa, Ajuntament de Palafrugell, Ajuntament del Prat de Llobregat, Ajuntament de Sabadell, Ajuntament de Sallent, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Ajuntament de Terrassa, Ajuntament de Vic, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Arxiu Biblioteca Episcopal de Vic, Arxiu Històric de Sabadell, Ateneu Cultural de Manresa, Banc de Sabadell, Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, Caixa de Girona, Caixa de Sabadell, Cambra de Comerç i Indústria de Sabadell, Cambra de la Propietat Urbana de Sabadell, Centre d'Estudis Socials d'Osona, Centre Excursionista de Catalunya, Centre Internacional d'Estudis Urbans, Centre de Lectura de Reus, Centre Metal·lúrgic de Sabadell, Centres Universitaris del Camp de Tarragona, Col·legi de Doctors i Llicenciats de Sabadell, Col·legi de Doctors i Llicenciats de Terrassa, Consell Comarcal del Bages, Departament de Benestar Social de l'Ajuntament de Vic, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, Diputació de Tarragona, Escola de Mestres de Sant Cugat, Escola de Mestres d'Osona, Escola Tècnica Superior de Telecomunicacions de Vilanova i la Geltrú, Estudi General de Girona, Estudi General de Lleida, Estudis Universitaris de Vic, Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona, Facultat de Lletres de Lleida, Fundació Bosch i Cardellach de Sabadell, Gremi de Fabricants de Sabadell, Institut de Batxillerat de Tortosa, Institut Cartogràfic de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Penedesencs, Institut d'Estudis Tarraconenses de la Diputació de Tarragona, Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, Secció de Lletres de l'Estudi General de Girona, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya i Unió Excursionista de Sabadell.

4. Publicacions

El mes d'octubre de l'any 1990, aparegué el núm. 23 de la revista «Treballs de la Societat Catalana de Geografia», corresponent al mes de setembre, i el mes de febrer sortí el núm. 24, corresponent a desembre i que tancava el volum V, que aplega els números de 1990. El mes de juny d'enguany ha aparegut el núm. 25, que amb data del mes de març enceta el tom VI; aquest és un número especial dedicat al Primer Congrés Català de Geografia, on es reediten articles antics, inèdits o exhaurits de diversos geògrafs que han deixat la seva empremta a la Societat, alguns des del mateix moment de la seva fundació, uns altres en els difícils moments de la clandestinitat. Són a punt de sortir els núms. 26 i 27, corresponents als mesos de març i juny; el primer dels dos es dedica a recollir les actes del Primer Congrés Català de Geografia. El núms. 23, 25 i 26 han estat editats amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i els núms. 24 i 27 amb l'ajut de l'Institut d'Estudis Catalans.

Les conferències, ponències i comunicacions del Primer Congrés Català de Geografia són en curs d'edició, en publicacions especials, gràcies a la col·laboració de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya.

La Diputació de Tarragona ha volgut col·laborar en el Primer Congrés Català de Geografia amb l'edició d'un llibre de Josep Iglésies que aplega diversos articles i transcripcions de conferències inèdits d'aquest geògraf. En tancar aquesta memòria, el llibre és en fase de publicació per part de l'Institut d'Estudis Tarraconenses.

Finalment, i també en ocasió de la celebració del Congrés, l'Institut Cartogràfic de Catalunya ha editat un número especial de la «Revista Catalana de Geografia», dedicat a ressenyar les institucions dedicades a la recerca científica geogràfica als Països Catalans i distribuït entre els congressistes.

Obituari

El 18 d'abril de 1989, morí el sr. *Àngel Morell i Pujals*, soci, des de feia molts anys, de la Societat Catalana de Geografia. El sr. Morell era un afeccionat a la geografia, disciplina que compaginava amb les seves activitats professionals, vinculades a les seves titulacions universitàries en Ciències Físiques, Matemàtiques i Farmàcia.

EL 7 de març de 1991, morí el senyor *Joan Viñas i Riera*, membre de la Societat Catalana de Geografia, des de feia força anys. El senyor Viñas, que era llicenciat en ciències físiques, tenia una especial afeció per la geografia que el portà a participar activament en les activitats de la Societat.

El 23 de març de 1991, morí a Granollers el doctor *Salvador Llobet i Reverter*, soci fundador, honorari i antic president de la Societat Catalana de Geografia, doctor en geografia i catedràtic a la Universitat de Barcelona. A part els valors humans i acadèmics, que són glossats en el núm. 27 de «Treballs de la SCG», cal remarcar ací la gran voluntat de servei del professor Llobet, que el portà a presidir l'acte de presentació de les ponències i comunicacions de geografia física i la sessió de cloenda del Primer Congrés Català de Geografia, fent el cor fort per superar els problemes d'una salut massa malmesa, només deu dies abans del seu decés.

Notes diverses

El mes d'agost de 1990, les sres. *Maria Dolors Garcia i Ramon* i *Roser Majoral i Moliné* participaren en la Conferència Regional dels Països Asiàtics del Pacífic, celebrada a Pequín, sota l'empar de la Unió Geogràfica Internacional.

El 5 de maig de 1991, fou presentat a Cabassers el llibre «Cabassers, un poble al peu de Montsant», de *Vicenç Biete i Farré*; la presentació fou feta per Lluís Casassas i Simó.

El 8 de març de 1991, els senyors *Bartomeu Barceló i Pons* i *Vicenç Rosselló i Verger*, socis honoraris de la Societat Catalana de Geografia, foren nomenats per l'Institut d'Estudis Catalans, membres del seu plenari.

Moviment de socis

En acabar el curs 1989-1990, el nombre de socis de la Societat Catalana de Geografia era de 335; d'aleshores ençà, hi ha hagut 63 altes i 4 baixes. Així doncs, ara, en tancar l'exercici 1990-1991, el nombre d'associats és de 394, dels quals 11 són honoraris i 383 són numeraris.